

כללי השימוש בספר

א. הספר מסודר גם לפי סדר הבבלי וגם לפי סדר הירושלמי, במקביל. כך שגם לומדי הבבלי וגם לומדי הירושלמי יכולים לעיין בספר ע"פ סדר לימודם (בסדר המסכתות ישנם הבדלים בודדים בין הבבלי לירושלמי. סידרנו את הספר ע"פ סדר המסכתות המקובל בבבלי, על מנת להקל על הקוראים שרגילים יותר לסדר זה).

ב. הספר נכתב על המסכתות שיש עליהן גם ירושלמי וגם בבלי.

ג. בכל קטע הבאנו את לשון הירושלמי (עם תרגום במקום הצורך) ולאחריה את דעת הבבלי.

ד. מראה-מקום לירושלמי מצוין כך: פ"א ה"ב [ג.], דהיינו: פרק א הלכה ב דף ג עמוד א (כידוע, בירושלמי, שלא כבבלי, ישנם כמה דפוסים שחלוקת העמודים שונה ביניהם. לכן ציינו גם את הפרק וההלכה - שזהים בכל הדפוסים, וגם - בסוגריים מרובעות - את הדף בדפוס פיעטרקוב-וילנא, שזהו הדפוס המצוי ביותר, ובצורתו הדפיסו גם הוצאות רובינשטיין, ספריית בני תורה המרוכזת ומאורי אור. הוספת הציון לדף מקילה מאוד על החיפוש, כמובן).

ה. התוכן המפורט שבתחילת הספר יכול לשמש גם כלקט של תמצית הסוגיות שבירושלמי. הלומד מסכת (או פרק) בבבלי יכול לעיין בתוכן המפורט לאותה מסכת, ולקבל ידיעות כלליות על דעות הירושלמי באותה מסכת.

ו. בתחילת הספר הוספנו פרק "פירוש מילים בירושלמי", שבו הבאנו את פירושיהן של המילים השכיחות בלשון הירושלמי. מומלץ לקרוא את רשימה זו לפני שמתחילים בלימוד הירושלמי.

ז. בסוף הספר ישנו מפתח כללי, על מנת להקל את חיפוש הערכים לפי האל"ף ב"ת. פרט למפתח הכללי ישנם עוד כמה וכמה מפתחות לנושאים מסוימים: חידושים בהלכה, חידושים באגדה, דינים להלכה, כללי התלמוד וההלכה, תנ"ך, סדר הדורות ומעשיות, לשונות, מקומות, חכמות הטבע, דינים שאינם בירושלמי.

ח. כדאי לכל קורא לעיין במפתחות "חידושים בהלכה" ו"חידושים באגדה", שמתמצתים את חידושי הירושלמי העיקריים.

ט. כמו כן הוספנו בסוף הספר את הפרק "שיטות הירושלמי והבבלי", שבו דננו בעשרות נושאים שנחלקו בהם הירושלמי והבבלי לשיטתם.

י. כאשר סוגיא נמצאת רק בבבלי ולא בירושלמי, הבאנו את דברי הבבלי, ובכותרת לסוגיא הוספנו "אינו בירושלמי" (את סוגיות אלו הזכרנו גם במפתח מיוחד (בסוף הספר) בשם "מפתח דינים שאינם בירושלמי"). כאשר סוגיא נמצאת רק בירושלמי ולא בבבלי, הבאנו את דברי הירושלמי, וכתבנו "בבבלי לא הובא" (את סוגיות אלו, במקרה שיש בהן חידושים גדולים, הזכרנו גם במפתחות (בסוף הספר) בשם "מפתח לחידושים בהלכה" ו"מפתח לחידושים באגדה").

יא. כאשר אותה סוגיא נמצאת בירושלמי בכמה מקומות, הבאנו את הסוגיא רק במקומה העיקרי (ואם יש כמה מקומות עיקריים - במקומה הראשון), ובשאר המקומות הפננו לשם, כגון: "הירושלמי כאן הובא גם במגילה פ"ב ה"א [יח:]; ועיין מה שכתבנו שם".